

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los DD HH
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)". Art. 1 de la Declaració Universal dels DD HH

Queixa 2300691	Queja 2300691
Queixa d'ofici núm. 1-2023	Queja de oficio núm. 1-2023
Matèria Educació	Materia Educación
Assumpte Alteració de la convivència en la comunitat educativa de l'IES La Moreria de Mislata	Asunto Alteración de la convivencia en la comunidad educativa del IES La Moreria de Mislata
Actuació Resolució de consideracions	Actuación Resolución de consideraciones

1 Antecedents

Amb data 22/02/2023 diversos mitjans de comunicació, tant d'àmbit estatal com autonòmic, van posar en relleu la situació extrema en la qual es trobava el centre educatiu IES "La Moreria" de Mislata, absolutament desbordat pels problemes de salut mental i amb 15 menors amb el protocol per conductes suïcides o autolesions activat. Aquests fets, al costat de la falta de personal especialitzat que impedia prestar l'atenció necessària a l'alumnat amb necessitats educatives específiques, la falta de reforç docent i, finalment, deficiències en les infraestructures del centre, havien sigut plantejats i comunicats per l'equip directiu del centre, de manera reiterada, davant la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.

Atés que la situació ressenyada a través dels mitjans de comunicació en l'IES "La Moreria" podia suposar una vulneració als drets reconeguts als menors d'edat, aquesta Defensoria va decidir obrir una queixa d'ofici de conformitat amb el que es disposa en l'article 23 de la Llei 2/2021, reguladora de la institució, amb la finalitat d'investigar i supervisar els fets descrits.

En conseqüència, en data 24/02/2023, sol·licitem a la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i a la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, cadascuna d'elles des del seu àmbit competencial, que ens remetera un informe detallat i raonat sobre els fets que van motivar l'obertura de la present queixa d'ofici, juntament amb la valoració de la possible afectació dels drets invocats. A aquest efecte, es va concedir el termini d'un mes per a l'emissió d'aquests informes.

En particular, es va sol·licitar la següent informació:

- A la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport:

Primer. Indiquen quins protocols d'actuació i

1 Antecedentes

Con fecha 22/02/2023 diversos medios de comunicación, tanto de ámbito estatal como autonómico, pusieron de relieve la situación extrema en la que se encontraba el centro educativo IES "La Moreria" de Mislata, absolutamente desbordado por los problemas de salud mental y con 15 menores con el protocolo por conductas suicidas o autolesiones activado. Estos hechos, junto a la falta de personal especializado que impedía prestar la atención necesaria al alumnado con necesidades educativas específicas, la falta de refuerzo docente y, finalmente, deficiencias en las infraestructuras del centro, habían sido planteados y comunicados por el equipo directivo del centro, de manera reiterada, ante la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte.

Dado que la situación reseñada a través de los medios de comunicación en el IES "La Moreria" podía suponer una vulneración a los derechos reconocidos a los menores de edad, esta Defensoría decidió abrir una queja de oficio de conformidad con lo dispuesto en el artículo 23 de la Ley 2/2021, reguladora de la institución, con el fin de investigar y supervisar los hechos descritos.

En consecuencia, en fecha 24/02/2023 solicitamos a la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte y a la Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública, cada una de ellas desde su ámbito competencial, que nos remitiera un informe detallado y razonado sobre los hechos que motivaron la apertura de la presente queja de oficio, junto con la valoración de la posible afectación de los derechos invocados. A tal efecto, se concedió el plazo de un mes para la emisión de estos informes.

En particular, se solicitó la siguiente información:

- A la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte:

Primero. Indíquenos qué Protocolos de actuación e

intervenció s'han implementat segons l'Ordre 62/2014, de 28 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'actualitza la normativa que regula l'elaboració dels plans de convivència en els centres educatius de la Comunitat Valenciana i s'estableixen els protocols d'actuació i intervenció davant supòsits de violència escolar.

En cas que s'hi hagen aplicat, informen sobre el seguiment i la valoració d'aquests, com també pel que fa a la data de la seua posada en marxa.

Segon. Identifiquen les mesures d'abordatge educatiu adoptades davant el conflicte que altera la convivència en el centre, incloent-hi les mesures de caràcter cautelar que s'hagen adoptat, si s'escau.

Tercer. Envien còpia de l'informe de la direcció del centre en la seua qualitat de coordinador d'igualtat i convivència.

Quart. Programes concrets que s'estiguen aplicant en el centre davant aquesta situació que altera la convivència escolar, i també els programes que es preveu desenvolupar en un futur i, si s'escau, termini per a la seua aplicació.

Si s'escau, informen sobre el seguiment i la valoració de l'aplicació dels programes concrets que s'estiguen desenvolupant.

Cinqué. Indiquen si s'ha dotat el centre de recursos de suport, tant de personal docent com de no docent, i si aquests són suficients per a abordar les necessitats de l'alumnat.

Sisé. Indiquen si els recursos de suport existents en el centre són suficients per a atendre l'alumnat amb necessitats educatives especials. En cas negatiu, informen de la previsió temporal per a la provisió d'aquests recursos.

Seté. Resenyen les deficiències existents en la infraestructura educativa i el seu ajust a les necessitats que requerisca la comunitat educativa. Indiquen la previsió temporal per a escometre les referides obres necessàries, si s'escau.

Huité. Informen de les peticions realitzades des del centre a l'Administració educativa en relació amb els recursos com ara hores per al PAM (Pla d'actuació per a la millora). Resolucions adoptades des de la Conselleria davant d'aquestes i previsió d'un augment en el nombre d'hores com a millora de les concedides.

Nové. Indiquen si hi haurà dotació de més hores de docència en àrees lingüístiques per a poder acollir i fer l'acompanyament necessari a l'alumnat d'origen estranger existent en el centre. En cas negatiu, justificació de tal mesura.

Desé. Qualsevol altra informació que consideren d'interés per a proveir millor la queixa

intervención se han implementado a tenor de la Orden 62/2014, de 28 de julio, de la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, por la que se actualiza la normativa que regula la elaboración de los planes de convivencia en los centros educativos de la Comunitat Valenciana y se establecen los protocolos de actuación e intervención ante supuestos de violencia escolar.

En caso de que hubieran sido aplicados, infórmenos sobre el seguimiento y valoración de estos, así como la fecha de su puesta en marcha.

Segundo. Identifique las medidas de abordaje educativo adoptadas ante el conflicto que altera la convivencia en el centro, incluyendo las medidas de carácter cautelar que se hubieren adoptado en su caso.

Tercero. Remítanos copia del informe de la dirección del centro en su calidad de coordinador de igualdad y convivencia.

Cuarto. Programas concretos que se estén aplicando en el centro ante esta situación que altera la convivencia escolar, así como los programas que se prevén desarrollar en un futuro y en su caso, plazo para su aplicación.

En su caso, infórmenos sobre el seguimiento y valoración de la aplicación de los programas concretos que se estén desarrollando.

Quinto. Indíquenos si se ha procedido a dotar al centro de recursos de apoyo, tanto de personal docente como de no docente, siendo estos los suficientes para abordar las necesidades del alumnado.

Sexto. Indíquenos si los recursos de apoyo existentes en el centro son suficientes para atender al alumnado con necesidades educativas especiales. En caso negativo, previsión temporal para la provisión de estos recursos.

Séptimo. Reséñenos las deficiencias existentes en la infraestructura educativa y su ajuste a las necesidades que requiera la comunidad educativa. Indíquenos la previsión temporal para acometer las referidas obras necesarias en su caso.

Octavo. Infórmenos de las peticiones realizadas desde el centro a la Administración educativa en relación con los recursos como horas para el PAM (Plan de Actuación para la Mejora). Resoluciones adoptadas desde la Conselleria ante las mismas y previsión de un aumento en el número de horas como mejora de las concedidas.

Noveno. Indíquenos si se va a dotar de más horas de docencia en áreas lingüísticas para poder acoger y dar el acompañamiento necesario al alumnado de origen extranjero existente en el centro. En caso negativo, justificación de tal medida.

Décimo. Cualquier otra información que considere de interés para la mejor provisión de la queja

- A la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública:

Primer. Informen si, en el cas de l'alumnat de l'IES La Moreria de Mislata, han sigut implementades les mesures d'intervenció contemplades en el Pla de prevenció del suïcidi i maneig de la conducta suïcida de la Comunitat Valenciana.

Segon. Qualsevol altra informació que consideren d'interès per a proveir millor la queixa.

Amb data 31/03/2023 va tindre entrada en el registre d'aquesta institució l'informe requerit a l'Administració sanitària, el contingut de la qual és el següent:

(...) Las Consellerías de Sanidad y Educación se encuentran en constante coordinación y comunicación tanto en la prevención, promoción como en la atención, asistencia y seguimiento del alumnado que presente un problema de salud mental.

La disposición entre ambas Consellerías permite a sanidad actuar cuando educación detecta una situación de riesgo en el alumnado.

Por otro lado, desde el Servicio de Salud Mental de la Consellería de Sanitat Universal y Salut Pública impulsamos el conocimiento y aplicación práctica del Plan de Prevención del Suicidio y Manejo de la Conducta Suicida. Este plan tiene como misión prevenir las conductas suicidas y disminuir las tasas de suicidio en la Comunidad Valenciana. Constituye una guía de referencia para el crecimiento del conocimiento sobre la conducta suicida, la aplicación de estrategias de promoción, prevención, detección precoz y el desarrollo de una red de atención de calidad, contando con la participación de todos implicados desde una perspectiva integral.

La estrategia 1 del Plan de Prevención del suicidio, se centra en la promoción de la salud mental y la prevención del suicidio. Siguiendo esta línea, la Conselleria de Sanitat trabaja en coordinación con la Conselleria de Educación para la detección y actuación de los problemas de salud mental.

Recientemente, esta Conselleria, ha creado un recurso telefónico de atención y asesoramiento a aquellos centros escolares que detecten un riesgo de conducta en el alumnado.

A través de la Estrategia 2, centrada en la detección del riesgo suicida, Sanidad tiene protocolizada la atención y asistencia ante la valoración del riesgo suicida. Y es que tanto desde urgencias, como desde atención primaria como desde salud mental, se puede establecer una estimación del riesgo suicida y ofrecer a la persona una atención urgente o preferente según la gravedad.

En esta línea, se está trabajando también en la mejora del protocolo ya existente de coordinación entre salud mental y los centros escolares que tiene como objetivo informar sobre aquellas situaciones en las que se detecte un riesgo y ofrecer una asistencia al alumnado en función de su situación y necesidades.

Dentro del Plan de Prevención del Suicidio y Manejo de la Conducta Suicida, se encuentra incluida una guía informativa para profesionales del ámbito educativo con la finalidad de proporcionar una ayuda práctica en el entorno educativo ante una situación comprometida.

El objetivo de esta guía es proporcionar al personal educativo la información necesaria para que puedan detectar cualquier tipo de conducta suicida en la comunidad educativa, de forma que en el ámbito escolar se contemple la prevención del suicidio y el manejo de la conducta suicida. A través de esta, se trabajan los mitos, se informa sobre las causas y factores de riesgo y protección además de ofrecer herramientas de detección y otros recursos.

Tanto el Plan de Prevención del Suicidio como la guía informativa para para el ámbito escolar, se encuentran disponibles en la página de Gva. Sanidad tiene especial compromiso en la prevención, promoción, detección y actuación de los problemas de salud mental que presenten los jóvenes de nuestra comunidad. A través del trabajo cooperativo con otras Consellerías y la creación de nuevos recursos y protocolos de intervención, es nuestro objetivo proteger y atender a este grupo de población (...).

Amb data 14/04/2023 va tindre entrada en el registre d'aquesta institució l'informe requerit a l'Administració educativa, subscrit per la directora territorial de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport a València, el contingut del qual és el següent:

- A la Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública:

Primero. Infórmenos si, en el caso del alumnado del IES "La Moreria" de Mislata, han sido implementadas las medidas de intervención contempladas en el Plan de prevención del suicidio y manejo de la conducta suicida de la Comunitat Valenciana.

Segundo. Cualquier otra información que considere de interés para la mejor provisión de la queja.

Con fecha 31/03/2023 tuvo entrada en el registro de esta institución el informe requerido a la Administración sanitaria, cuyo contenido es el siguiente:

En fecha 14/04/2023 tuvo entrada en el registro de esta institución el informe requerido a la Administración educativa, suscrito por la directora territorial de la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte en Valencia, cuyo contenido es el siguiente:

(...) 1.- Protocols d'actuació i intervenció que s'han implementat d'acord amb l'Ordre 64/2014.

Des de l'inici de curs, s'han obert 13 protocols per conductes autolítiques i ideació suïcida:

- N° PREVI 46016361/063. Conducta autolítica. Intervenció psicològica privada.
- N° PREVI 46016361/064. Conducta autolítica. Atesa en neuropediatria.
- N° PREVI 46016361/065. Conducta autolítica. Intervenció psicològica privada.
- N° PREVI 46016361/071. Conducta autolítica. Intervenció psicològica privada.
- N° PREVI 46016361/072. Conducta autolítica. Bulímia. USMIA. Programa Infància Activa.
- N° PREVI 46016361/073. Conducta autolítica. Diversos intents de suïcidi. Col·lectiu LGTBI.
- N° PREVI 46016361/074. Conducta autolítica. USMIA. Serveis Socials.
- N° PREVI 46016361/075. Conducta autolítica. Intervenció psicològica privada. Intent de suïcidi.
- N° PREVI 46016361/076. Conducta autolítica. Intervenció psicològica privada.
- N° PREVI 46016361/077. Conducta autolítica. Dos intents de suïcidi al centre. USMIA.
- N° PREVI 46016361/078. Conducta autolítica. Intervenció psicològica privada.
- N° PREVI 46016361/079. Conducta autolítica. USMIA. Full de protecció
- N° PREVI 46016361/080. Intent de suïcidi. USMIA.

També hi ha dos protocols per conductes violentes i agressions:

- N° PREVI 46016361/066. Actuació UEO. USMIA.
- N° PREVI 46016361/081. Brot psicòtic. Agressió greu a un professor.

A més estan en funcionament dos protocols d'acompanyament a alumnes del col·lectiu LGTBI i altres dos per acompanyament emocional (interrupcions d'embaràs).

2.- Identificació de mesures d'abordatge educatiu adoptades davant el conflicte.

El centre ha tingut conflictes molt greus principalment amb dos alumnes: un de manera reiterada i un altre de manera puntual.

- 1r CAS.

Va tenir un primer expedient amb una cautelar de 5 dies lectius d'expulsió i 10 dies en la resolució, per haver-se encarat violentament amb un docent i llançar el mobiliari i els llibres per terra. El segon expedient va ser per colpejar brutalment a dos alumnes del centre, la cautelar va ser de 5 dies i la resolució va ser de 25 dies. L'últim expedient ha estat per propinar punyades al cap d'un alumne i una vegada en terra, donar-li diverses puntades. Ací la cautelar va ser de 5 dies i la resolució de 25 dies naturals.

- 2n CAS.

Un alumne en tractament de psiquiatria, per brots violents. Va sofrir-ne un molt fort el 2 de febrer de 2023, va espantar diversos alumnes i va intentar tirar per l'ull de l'escala al Director. Les cautelars han estat de 5 dies i la resolució de 25 dies naturals.

3.- Informe Director del centre en la seua qualitat de coordinador d'igualtat i convivència. S'adjunta còpia.

4 - Programes concrets que s'estan aplicant, així com els que es preveuen desenvolupar.

a) Programes reglats per Conselleria:

4.1. Unitat específica de comunicació i llenguatge, des de 2013 per a alumnes amb trastorn de l'espectre autista (TEA).

4.2. 3PDC, per a alumnes de 3r d'ESO amb dificultats d'aprenentatge.

4.3. PR4, per a alumnes de 4t d'ESO amb dificultats d'aprenentatge.

4.4. Formació Professional Bàsica (FPB) de jardineria.

4.5.- Centre Digital Col·laboratiu des de 2021.

b) Programes propis del centre, dins i fora de l'horari lectiu:

4.6. Pla Lector. Inclou 1/2 hora de lectura obligatòria després de l'esbarjo per a tots els alumnes, a més d'ús continuat de la biblioteca, creació del club lector, etc..

4.7. Patis Inclusius. Espais d'igualtat i convivència i altres que representen inquietuds d'alumnes, com pot ser: escacs, ping-pong, zona chill-out, zona relaxació, etc.

4.8. Grups de comunitat educativa: batukada, cor, teatre, ecogrup, mediació.

4.9. Tutories entre iguals. Alumnes de Batxiller tutoritzen als de 1r d'ESO. Alumnes de 4t d'ESO que tutoritzen a companys de 2n d'ESO.

4.10. Alumnat nouvingut. Ensenyament de les llengües oficials, bàsicament el castellà.

5.- Indicar si s'ha procedit a dotar al centre de recursos de suport.

En la determinació de necessitats de professorat per al curs 22/23 es van assignar:

- 30h para el PMAR (Programa de Millora de l'Aprenentatge i Rendiment),
- 20 h per al PR4 (Programa de Reforç per a 4ESO),
- 6h en l'apartat ALTRES del PAM (Pla d'Actuació i Millora),
- 18h de mestre d'AL (Audició i Llenguatge- logopèdia).
- Plantilla aprovada de 73 docents per a un total de 540 alumnes (relació docent/alumnat de 7.8 front al 10,1 de la Comunitat).

La ràtio mitjana d'alumnat per grup és de 19,7, molt més baixa que en la majoria de grups d'altres centres educatius. **Entén l'administració que amb els recursos inicialment dotats es podia atendre les necessitats del centre.**

6.-Indiqueu si els recursos de suport existents en el centre són suficients per a atendre l'alumnat amb necessitats educatives especials. En cas negatiu, previsió temporal per a la provisió d'aquests recursos.

Encara que ja existia una dotació addicional d'un mestre d'AL (a més del mestre de PT de plantilla), s'ha dotat de 2 mestres de Pts addicionals (1 com PT escorta i un altre per a atendre millor les necessitats de suport de l'alumnat), així com d'un segon orientador. En total 3 professionals més.

Els mestres de PT s'han incorporat a data 27/2/23, i l'orientadora a data 7/2/23, per la qual cosa està la plantilla completa. A banda d'aquests recursos, el centre compta també amb un altre Educador que ha estat dotat per part de l'Ajuntament de la localitat.

7.- Peticions realitzades des del centre a l'Administració Educativa en relació amb el PAM.

La Direcció del centre ostenta la representació de l'Administració Educativa en el centre.

Segons determina el Decret 252/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació i funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'ESO, Batxillerat i FP.

En tot cas, la Direcció Territorial de València no ha rebut cap sol·licitud de reunió, per part d'aquest centre en cap moment. Amb tot i això, la Directora Territorial de València va citar i rebre l'Equip Directiu el passat dijous 16 de febrer per tractar els temes de la seua preocupació.

El dia 3 de març de 2023 tot l'Equip Directiu de l'IES La Moreria va assistir a una reunió en la Conselleria d'Educació, amb presència del secretari Autòmic, la Directora General d'Inclusió, la Directora General de Personal Docent, la Directora Territorial d'Educació, Cultura i Esport i el Cap de Personal del Servei de Personal Docent de la DTV.

8.- Indiqueu si es procedirà a dotar de més hores de docència en àrees lingüístiques per a l'acompanyament d'alumnat d'origen estranger.

Sobre aquesta qüestió, en principi, no hi ha res previst i és el centre, qui, utilitzant els seus recursos propis, dedica 6 hores setmanals a millorar les competències lingüístiques de 10 alumnes d'origen estranger.

9.-Ressenyar deficiències en les infraestructures i previsió d'obres necessàries.

A hores d'ara està pendent de delegar una actuació dins del Pla EDIFICANT consistent en la pavimentació i reparació del pati i pistes esportives, cobriment de la pista de bàsquet per a resguardar-se del sol o la pluja, pintura de l'interior del centre, substitució de fusteria exterior, instal·lació de sistema de protecció solar en els buits de les façanes aquest i sud, habilitació d'aules de F.P. en l'habitatge del conserge, habilitació de dues aules destinades a Batxillerat en l'antiga zona de direcció i un conjunt d'actuacions destinades a millorar l'accessibilitat del centre que inclou:

- Rampa des de la cota de vorera exterior fins a la cota de planta baixa de l'edifici, per l'accés al centre.
- Ascensor adaptat comunicant totes les plantes des del nucli de comunicacions.
- Rampa des de la cota de planta baixa fins a la cota de les pistes esportives, per la part posterior dels edificis principals.
- Adaptació d'un bany a casa planta.
- Adaptació dels banys associats al gimnàs.
- Eliminació del graó lateral a les aules, que existeix en 11 d'elles a conseqüència de la retirada dels armaris deixant el sòcol sobre el qual secundaven, la qual cosa impedeix l'ocupació d'aquest espai per pupitres, l'accés als penjadors i la circulació a l'aula.
- Rampa d'accés aula COVID.

La citada actuació es troba esmenada a nivell tècnic i a data 9/3/2023 ha estat actualitzada a mòdul econòmic nou per part de l'Ajuntament i **en fase de memòria econòmica.**

Una vegada estiga delegada, **serà l'Ajuntament el competent per a licitar els projectes per a executar les obres anteriorment citades.** Els terminis aproximats per a començar les obres solen rondar un any des de la delegació.(...). (el subratllat i negrita es nuestro)

De l'informe de la direcció del centre docent públic, en qualitat de coordinador d'igualtat i convivència, extrapolem les consideracions següents:

- Increment de conductes disruptives i absentistes lleus. Major increment a partir de ...
- Falta de recursos per al Programa del centre denominat PAC (aula compartida), el programa es desenvolupa amb hores PAM (únicament es van concedir 20 hores i la resta del temps necessari per a desenvolupar-lo és assumit el centre disminuint l'oferta de matèries optativa) i amb dos monitors que facilitava l'Ajuntament, suport que enguany no ha sigut

Del informe de la direcció del centre docent públic, en su calidad de coordinador de igualdad y convivencia, extrapolamos las siguientes consideraciones:

- Incremento de conductas disruptivas y absentistas leves. Mayor incremento a partir de ...
- Falta de recursos para el Programa del centro denominado PAC (aula compartida), el programa se desarrolla con horas PAM (únicamente se concedieron 20 horas y el resto del tiempo necesario para desarrollarlo es asumido el centro disminuyendo la oferta de materias optativa) y con dos monitores que facilitaba el Ayuntamiento, apoyo que este año no ha

incorporat per l'Ajuntament

- Increment de conductes disruptives molt greus, augmentant en el primer trimestre del curs 2022/2023, en un 50% en comparació amb el curs passat, concentrant-se fonamentalment curss...

2 Consideracions

Com a consideracions prèvies cal indicar el següent:

A. Les actuacions del Síndic de Greuges han d'atendre especialment la protecció dels drets de la infància i de l'adolescència reconeguts per la Convenció de les Nacions Unides sobre els drets del xiquet i per la legislació sobre la infància i l'adolescència i dels qui puguen trobar-se, d'acord amb l'article 19 d'aquesta llei, en situació de risc d'exclusió o d'especial vulnerabilitat, com també la defensa de la igualtat entre dones i homes.

A aquest efecte, el Síndic de Greuges té la condició de defensor dels drets de la infància i de l'adolescència, sense detriment de les funcions que corresponguen al Ministeri Fiscal, i a aquest efecte ha de supervisar l'actuació de l'Administració Pública valenciana.

B. La Convenció sobre Drets del Xiquet de Nacions Unides, adoptada per l'Assemblea General, el 20 de novembre de 1989 i ratificada per Espanya en 1990, reconeix, en l'article 28, el dret a l'educació dels xiquets i de les xiquetes i estableix, en l'article 29, que l'educació ha de fomentar el ple desenvolupament de la personalitat, les aptituds i les capacitats de la infància i el respecte pels drets humans i les llibertats individuals, com també preparar els xiquets i les xiquetes per a assumir una vida responsable en una societat lliure, amb esperit de comprensió, tolerància, pau i igualtat entre sexes i pobles.

C. La Constitució Espanyola reconeix en l'article 27 el dret a l'educació. Aquest mandat commina les administracions públiques, no sols a garantir el servei públic a l'alumnat, sinó també a remoure els obstacles de qualsevol naturalesa que impedisquen o dificulten l'exercici del dret a l'educació. D'aquesta manera, la nostra Constitució, a més de reconèixer el dret fonamental a l'educació de tothom (art. 27.1 CE), preveu també, de manera especial, el dret dels xiquets a gaudir de la protecció prevista en

sido incorporado por el Ayuntamiento)

- Incremento conductas disruptivas muy graves, aumentando en el primer trimestre del curso 2022/2023, en un 50% en comparación con el curso pasado, concentrándose fundamentalmente curso...

2 Consideraciones

Como consideraciones previas hay que indicar lo siguiente:

A. Las actuaciones del Síndic de Greuges tienen que atender especialmente la protección de los derechos de la infancia y de la adolescencia reconocidos por la Convención de las Naciones Unidas sobre los derechos del niño y por la legislación sobre la infancia y la adolescencia y de quienes puedan encontrarse, de acuerdo con el artículo 19 de esta ley, en situación de riesgo de exclusión o de especial vulnerabilidad, así como la defensa de la igualdad entre mujeres y hombres.

A estos efectos, el Síndic de Greuges tiene la condición de Defensor de los derechos de la infancia y de la adolescencia, sin detrimento de las funciones que correspondan al Ministerio Fiscal, y a cuyo efecto supervisará la actuación de la Administración Pública valenciana.

B. La Convención sobre Derechos del Niño de Naciones Unidas, adoptada por la Asamblea General, el 20 de noviembre de 1989 y ratificada por España en 1990, reconoce, en su artículo 28, el derecho a la educación de los niños y de las niñas y establece, en su artículo 29, que **la educación debe fomentar el pleno desarrollo de la personalidad, las aptitudes y las capacidades de la infancia y el respeto por los derechos humanos y las libertades individuales**, así como preparar a los niños y las niñas a asumir una vida responsable en una sociedad libre, con espíritu de comprensión, tolerancia, paz e igualdad entre sexos y pueblos.

C. La Constitución Española reconoce en su artículo 27 el derecho a la educación. Este mandato commina a las Administraciones públicas no sólo a garantizar el servicio público al alumnado, sino también a remover los obstáculos de cualquier naturaleza que impidan o dificulten el ejercicio del derecho a la educación. De este modo, nuestra Constitución, además de reconocer el derecho fundamental a la educación de todos (art. 27.1 CE), prevé también, de modo especial, el derecho de los niños a gozar de la protección prevista en los

els acords internacionals ratificats per Espanya, en relació amb aquell dret (art. 39.4 CE), alhora que imposa a les administracions educatives el deure de regir la seua actuació conformement al principi rector de «l'interés superior del menor».

D. La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, estableix, entre els principis bàsics del sistema educatiu, l'educació per a la convivència, el respecte, la prevenció de conflictes i la resolució pacífica d'aquests, com també per a la instauració de la cultura de la no violència en tots els àmbits de la vida personal, familiar i social, i la lluita contra l'assetjament escolar i el ciberassetjament amb la finalitat d'ajudar l'alumnat a reconèixer tota forma de maltractament, abús sexual, violència o discriminació, i a reaccionar-hi.

Des d'aquestes premisses abordarem la convivència en l'IES "La Moreria" i l'actuació dels subjectes objecte d'investigació.

Vist tot això, hem de posar de manifest la falta d'informació per part de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública davant la petició formulada per aquesta Defensoria, ja que es limita a indicar de manera genèrica els procediments establits, sense concretar si s'hi ha actuat o si es preveu actuar en el centre docent públic, bé individualment o bé en coordinació amb la Conselleria d'Educació.

En aquest sentit i a tall de resum, la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública fa referència al següent:

- Pla de Prevenció del Suïcidi i Maneig de la Conducta Suïcida, amb dues estratègies i que inclou una guia informativa per a professionals de l'àmbit educatiu amb la finalitat de proporcionar una ajuda pràctica en l'entorn educatiu davant una situació compromesa.
- Recurs telefònic d'atenció i assessorament a aquells centres escolars que detecten un risc de conducta en l'alumnat

La sol·licitud d'informació d'aquesta institució se centrava exactament en:

Primer. Informen si, en el cas de l'alumnat de l'IES La Moreria, de Mislata, han sigut implementades les mesures d'intervenció contemplades en el Pla de prevenció del suïcidi i maneig de la conducta suïcida de la Comunitat Valenciana.

Entenem que existeix en el present cas una falta de col·laboració amb la investigació que s'està realitzant per aquesta Defensoria, investigació que està focalitzada en els fets que han ocorregut en

acuerdos internacionales ratificados por España, en relación con aquel derecho (art. 39.4 CE), al tiempo que impone a las Administraciones educativas el deber de regir su actuación conforme al principio rector del «interés superior del menor».

D. La Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación, establece, entre los principios básicos del sistema educativo, la educación para la convivencia, el respeto, la prevención de conflictos y la resolución pacífica de los mismos, así como para la instauración de la cultura de la no violencia en todos los ámbitos de la vida personal, familiar y social, y la lucha contra el acoso escolar y el ciberacoso con la finalidad de ayudar al alumnado a reconocer toda forma de maltrato, abuso sexual, violencia o discriminación, y a reaccionar.

Desde estas premisas abordaremos la convivencia en el IES "La Moreria" y la actuación de los sujetos objeto de investigación.

Sentado lo anterior, debemos poner de manifiesto la falta de información por parte de la Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública ante la petición formulada por esta Defensoría, ya que se limita a indicar de manera genérica los procedimientos establecidos, sin concretar si se ha actuado o se prevé actuar en el centro docente público, bien individualmente o en coordinación con la Conselleria de Educación.

En este sentido y a modo de resumen la Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública hace referencia a lo siguiente:

- Plan de Prevención del Suicidio y Manejo de la Conducta Suïcida, con dos estrategias y que incluye una guía informativa para profesionales del ámbito educativo con la finalidad de proporcionar una ayuda práctica en el entorno educativo ante una situación comprometida
- Recurso telefónico de atención y asesoramiento a aquellos centros escolares que detecten un riesgo de conducta en el alumnado

La solicitud de información de esta institución se centraba exactamente en:

Primero. Infórmenos si, en el caso del alumnado del IES "La Moreria" de Mislata, han sido implementadas las medidas de intervención contempladas en el Plan de prevención del suicidio y manejo de la conducta suïcida de la Comunitat Valenciana.

Entendemos que existe en el presente caso una falta de colaboración con la investigación que se está realizando por esta Defensoría, investigación que está focalizada con los hechos que han ocurrido

un centre docent públic concret, com és l'IES La Moreria.

La Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública no ha facilitat cap informació respecte a les mesures d'intervenció implementades en l'IES La Moreria, que constitueix l'objecte de la present queixa d'ofici i de la intervenció del Síndic de Greuges a fi d'investigar i supervisar uns fets en l'IES La Moreria de Mislata, que poden suposar una vulneració als drets reconeguts als menors d'edat alumnes del centre.

Pel que fa a les competències en matèria d'educació, de les dades que consten en l'expedient, és clar que, malgrat allò que s'ha informat per la Direcció Territorial de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, i que la plantilla no es completa fins al 07/03/2023, cal ressaltar les següents realitats:

- a) S'ha incrementat el nombre de conductes disruptives lleus i molt greus en el centre durant el present curs acadèmic en relació amb el curs passat i,
- b) des del començament del curs, s'han enervat 13 protocols per conductes autolítiques i ideació suïcida i obert dos protocols més per conductes violentes i agressions.

Per tot això es pot concloure, segons la informació facilitada per l'Administració educativa, que s'ha produït una greu alteració de la convivència en el centre docent públic en el present curs acadèmic.

Considerem, des d'aquesta Defensoria, que l'Administració autonòmica (sanitat, educació...), a causa de les circumstàncies que s'estan donant, ha de prestar especial atenció al benestar en el centre educatiu IES La Moreria.

Entenem que els xiquets i adolescents escolaritzats en l'IES necessiten un conjunt equilibrat de competències cognitives, socials i emocionals per aconseguir resultats positius en el centre educatiu i en la vida.

Aquest conjunt de competències que proposem inculcar a les persones menors en la seua formació inclou l'habilitat per a fer front a la incertesa i la complexitat, contribuir al propi benestar físic i emocional, conservar la salut física i mental, forjar relacions col·laboratives i positives, ser capaces de dur una vida saludable i orientada al futur i gestionar els conflictes en un entorn integrador i de suport (Recomanacions del Consell de la Unió Europea de 28 de novembre de 2022, sobre els camins a l'èxit escolar, i 22 de maig de

en un centro docente público concreto, como es el IES "La Morería":

La Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública no ha facilitado ninguna información respecto a las medidas de intervención implementadas en el IES "La Moreria", que constituye el objeto de la presente queja de oficio y de la intervención del Síndic de Greuges a fin de investigar y supervisar unos hechos en el IES "La Moreria" de Mislata, que pueden suponer una vulneración a los derechos reconocidos a los menores de edad alumnos del centro.

Respecto a las competencias en materia de educación, de los datos obrantes en el expediente, es claro que, a pesar de lo informado por la Dirección Territorial de la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, y de que la plantilla no se completa hasta 07/03/2023, cabe resaltar las siguientes realidades:

- c) Se ha incrementado el número de conductas disruptivas leves y muy graves en el centro durante el presente curso académico en relación con el curso pasado y,
- d) desde el inicio del curso, se han enervado 13 protocolos por conductas autolíticas e ideación suicida y abierto dos protocolos más por conductas violentas y agresiones.

Por todo ello se puede concluir, a tenor de la información facilitada por la Administración educativa, que se ha producido una grave alteración de la convivencia en el centro docente público en el presente curso académico.

Consideramos desde esta Defensoría que la Administración autonómica (sanidad, educación...), debido a las circunstancias que se están dando, debe prestar especial atención al bienestar en el centro educativo IES "La Morería".

Entendemos que los niños y adolescentes escolarizados en el IES necesitan un conjunto equilibrado de competencias cognitivas, sociales y emocionales para lograr resultados positivos en el centro educativo y en la vida.

Este conjunto de competencias que proponemos inculcar a las personas menores en su formación incluye la habilidad para hacer frente a la incertidumbre y la complejidad, contribuir al propio bienestar físico y emocional, conservar la salud física y mental, forjar relaciones colaborativas y positivas, ser capaces de llevar una vida saludable y orientada al futuro y gestionar los conflictos en un entorno integrador y de apoyo (Recomendaciones del Consejo de la Unión Europea de 28 de noviembre de 2022, sobre los caminos al éxito

2018, relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent).

L'atenció especial que requerim de l'Administració pública en relació amb l'IES La Moreria és necessària com un component clau de l'èxit educatiu.

L'Administració autonòmica, en compliment de les funcions que li són encomanades i en el desenvolupament de les seues polítiques públiques ha d'adoptar mesures i protocols de prevenció, intervenció i compensació en el centre, com també realitzar un seguiment constant de les mesures i els resultats que s'obtinguen a fi d'aconseguir la millor convivència en l'IES.

Aquestes mesures poden ser generals i, en el present cas també mesures individualitzades, per a l'alumnat que requereix atenció i suport addicional (p. ex., aquells procedents d'entorns socioeconòmicament desfavorits, migrants, refugiats, aquells amb discapacitat visible i no visible, aquells amb necessitats educatives especials o problemes de salut mental).

I en aquestes mesures de suport més individualitzat i com a mesures d'intervenció, sense ànim exhaustiu, caldria ressenyar les següents: tutories personalitzades, plans d'aprenentatge individual, intervencions per part d'especialistes en assessorament emocional, intervencions psicoterapèutiques, equips multidisciplinaris o de suport familiar.

És necessari crear en el centre entorns d'aprenentatge favorables per als grups de risc de baix rendiment i per a fomentar el benestar del centre i la promoció de les seues activitats; entre altres: mantindre el programa d'aula oberta i dotar-lo dels recursos necessaris, atesos els bons resultats aconseguits amb l'alumnat, com es desprèn de l'informe del coordinador d'igualtat i convivència del centre.

Aquests entorns d'aprenentatge a desenvolupar en l'IES han d'abastar la promoció de la salut mental, la implementació d'estils de vida saludables, i el benestar físic i emocional de la comunitat educativa (i abordar també l'estrés posttraumàtic).

Sense perjudici dels recursos existents en el centre per a la integració dels immigrants i refugiats en l'aprenentatge de les dues llengües cooficials, és necessari garantir una entrada sense obstacles d'aquest alumnat en tots els nivells del sistema educatiu valencià.

escolar, y 22 de mayo de 2018, relativa a las competencias clave para el aprendizaje permanente).

La atención especial que requerimos de la Administración pública en relación con el IES "La Morería" es necesaria como componente clave del éxito educativo.

La Administración autonómica, en cumplimiento de las funciones que le son encomendadas y en el desarrollo de sus políticas públicas debe adoptar medidas y protocolos de prevención, intervención y compensación en el centro, así como realizar un seguimiento constante de las medidas y los resultados que se estén obteniendo a fin de lograr la mejor convivencia en el IES.

Estas medidas pueden ser generales y, en el presente supuesto, también medidas individualizadas, para el alumnado que requiera atención y apoyo adicional (p. ej., aquellos procedentes de entornos socioeconómicamente desfavorecidos, migrantes, refugiados, aquellos con discapacidad visible y no visible, aquellos con necesidades educativas especiales o problemas de salud mental).

Y en estas medidas de apoyo más individualizado y como medidas de intervención, sin ánimo exhaustivo, cabría reseñar las siguientes: tutorías personalizadas, planes de aprendizaje individual, intervenciones por parte de especialistas en asesoramiento emocional, intervenciones psicoterapèuticas, equipos multidisciplinarios o de apoyo familiar.

Es necesario crear en el centro entornos de aprendizaje favorables para los grupos de riesgo de bajo rendimiento y para fomentar el bienestar del centro y la promoción de sus actividades; entre otros, el mantener el programa de aula abierta dotándolo de los recursos necesarios, dados los buenos resultados conseguidos con el alumnado como se desprende del informe del coordinador de igualdad y convivencia del centro.

Estos entornos de aprendizaje a desarrollar en el IES deben abarcar la promoción de la salud mental, la implementación de estilos de vida saludables y el bienestar físico y emocional de la comunidad educativa (abordando también el estrés posttraumático).

Sin perjuicio de los recursos existentes en el centro para la integración de los inmigrantes y refugiados en el aprendizaje de las dos lenguas cooficiales, es necesario garantizar una entrada sin obstáculos de este alumnado en todos los niveles del sistema educativo valenciano.

En relació amb el dret a la protecció de la salut i la seua promoció de l'alumnat, cal recordar que aquest dret es tradueix entre altres en la protecció específica de la seua salut mental.

En matèria de salut mental, cal citar la Llei 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i l'adolescència, que en l'article 39 estableix en relació amb la salut mental que:

La Generalitat promourà els recursos i les intervencions necessàries per a la promoció de la salut mental infantil i adolescent i la prevenció dels trastorns mentals en aquesta població segons els manuals de diagnòstic acceptats internacionalment.

Aquestes accions de promoció i prevenció hauran d'estar dirigides tant a les xiquetes, xiquets i adolescents com als seus progenitors, al personal docent i a la població en general. Així mateix, la conselleria competent en matèria de sanitat procurarà l'assistència, rehabilitació i inclusió dels que presenten problemes de salut mental, principalment a partir de les USMIA en ràtio i distribució suficients. Desenvoluparà, així mateix, estratègies de coordinació i col·laboració entre les conselleries amb competències en aquest àmbit per a garantir una atenció adequada, seguint els fonaments de l'estratègia valenciana de salut mental i el pacte autonòmic per a l'atenció de persones amb trastorn mental greu, per a garantir un diagnòstic precoç i establir una atenció transversal centrada en el menor mitjançant un model comunitari i integrador que prime l'atenció psicosocial als tractaments farmacològics

Així mateix, la Generalitat Valenciana promourà en la societat valenciana un tractament de les xiquetes, xiquets i adolescents amb problemes de salut mental que els preserve de prejudicis i de discriminació.

És necessari, davant les situacions que s'estan donant en el centre i com a mesura excepcional, que l'Administració sanitària, des d'un posicionament proactiu, facilite l'accés dels alumnes a serveis professionals de salut mental, com també que realitze l'elaboració de programes d'intervenció primerenca.

En aquest sentit, i atenent a les circumstàncies socials i la situació de la salut mental que s'està donant en l'IES La Moreria, considerem, si no s'hi haguera fet ja, activar el Programa "Imprescindibles" de prevenció de les conductes autolesives i el suïcidi i per a l'apoderament de l'alumnat, en el centre, a més de programar d'ofici el desenvolupament d'aquest per al curs següent amb la finalitat que hi participe la majoria de l'alumnat.

En relación con el derecho a la protección de la salud y su promoción del alumnado, hay que recordar que este derecho se traduce entre otros en la protección específica de su salud mental.

En materia de salud mental, cabe citar la Ley 26/2018, de 21 de diciembre, de la Generalitat, de derechos y garantías de la infancia y la adolescencia, que en su artículo 39 establece en relación con la salud mental que:

La Generalitat promoverá los recursos e intervenciones necesarias para la promoción de la salud mental infantil y adolescente y la prevención de los trastornos mentales en esta población según los manuales de diagnóstico internacionalmente aceptados.

Dichas acciones de promoción y prevención deberán estar dirigidas tanto a las niñas, niños y adolescentes como a sus progenitores, al personal docente y a la población en general. Asimismo, la conselleria competente en materia de sanidad procurará la asistencia, rehabilitación e inclusión de quienes presenten problemas de salud mental, principalmente a partir de las USMIA en ratio y distribución suficiente. Desarrollará, asimismo, estrategias de coordinación y colaboración entre las consellerias con competencias en este ámbito para garantizar una adecuada atención, siguiendo los fundamentos de la estrategia valenciana de salud mental y el pacto autonómico para la atención de personas con trastorno mental grave, para garantizar un diagnóstico precoz y establecer una atención transversal centrada en el menor mediante un modelo comunitario e integrador que prime la atención psicosocial a los tratamientos farmacológicos.

Asimismo, la Generalitat Valenciana promoverá en la sociedad valenciana un tratamiento de las niñas, niños y adolescentes con problemas de salud mental que les preserve de prejuicios y de discriminación.

Es necesario, ante las situaciones que se están dando en el centro y como medida excepcional, que la Administración sanitaria, desde un posicionamiento proactivo, facilite el acceso de los alumnos a servicios profesionales de salud mental, así como que realice la elaboración de programas de intervención temprana.

En este orden y atendiendo a las circunstancias sociales y la situación de la salud mental que se está dando en el IES "La Morería" consideramos, si no se hubiese realizado ya, activar el Programa "Imprescindibles" de prevención de las conductas autolesivas y el suicidio y para el empoderamiento del alumnado, en el centro, además de programar de oficio el desarrollo de este para el curso siguiente con la finalidad de que participen en él la mayoría del alumnado.

Finalment, no podem concloure sense esmentar específicament les obres que cal realitzar en l'IES La Moreria, ressenyades en l'informe remés a aquesta institució.

Com ha declarat aquesta Defensoria en reiterades i contínues recomanacions contingudes en els diferents informes anuals presentats a les Corts, una educació de qualitat comporta que els centres docents disposen dels equipaments necessaris d'acord amb les seues característiques i circumstàncies específiques.

Des d'aquest punt de vista, correspon a les diferents administracions implicades en l'organització i programació de l'activitat escolar garantir a tots l'accés, en condicions d'igualtat real i efectiva, a un ensenyament de qualitat i disposar dels recursos necessaris que permeten als centres escolars satisfer les necessitats educatives dels seus alumnes, fixades per les disposicions legals actualment vigents.

Conscient d'aquesta estreta vinculació que hi ha entre la qualitat de l'educació oferida a l'alumnat i la qualitat de les instal·lacions escolars on haja de desenvolupar-se l'activitat docent, la Llei orgànica d'educació, Llei 2/2006, de 3 de maig, articles 112 i 122, sanciona el dret a una educació de qualitat i a la necessitat de comptar amb les infraestructures i els mitjans materials i humans necessaris per a la seua consecució en igualtat de condicions.

És a dir, la finalitat de proporcionar a l'alumnat una formació de qualitat difícilment podrà aconseguir-se si el centre docent on ha d'impartir-se no compta amb els mitjans materials necessaris per a satisfer les necessitats educatives de l'alumnat, tal com es desprén en el present cas després de l'estudi dels documents que hi ha en l'expedient.

Per tant, considerem que els poders públics han de donar resposta ràpida i àgil a les necessitats detectades en la instal·lació educativa. Un retard en la realització de les obres previstes generarà majors perjudicis per a l'alumnat, a més d'una fallida dels seus drets.

3 Resolució

A la vista de tot això, i de conformitat amb el que s'estableix en l'article 33 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, formulem les següents consideracions:

Por último, no podemos concluir sin hacer una mención específicas en cuanto a las obras a realizar en el IES "La Morería", reseñadas en el informe remitido a esta institución.

Como viene declarando esta Defensoría en reiteradas y continuas recomendaciones contenidas en los diferentes Informes Anuales presentados a Les Corts, una educación de calidad conlleva que los centros docentes dispongan de los equipamientos necesarios de acuerdo con sus características y circunstancias específicas.

Desde este punto de vista, corresponde a las distintas Administraciones implicadas en la organización y programación de la actividad escolar garantizar a todos el acceso, en condiciones de igualdad real y efectiva, a una enseñanza de calidad, disponiendo de los recursos necesarios que permitan a los centros escolares satisfacer las necesidades educativas de sus alumnos, fijadas por las disposiciones legales actualmente vigentes.

Consciente de esta estrecha vinculación que media entre la calidad de la educación ofrecida al alumnado y la calidad de las instalaciones escolares en la que deba desarrollarse la actividad docente, la Ley Orgánica de Educación, Ley 2/2006, de 3 de mayo, artículos 112 y 122, sanciona el derecho a una educación de calidad y a la necesidad de contar con las infraestructuras y medios materiales y humanos necesarios para su consecució en igualdad de condiciones.

Es decir, la finalidad de proporcionar al alumnado una formación de calidad difícilmente podrá alcanzarse si el centro docente donde debe impartirse no cuenta con los medios materiales necesarios para satisfacer las necesidades educativas de su alumnado, tal como se desprende en el presente caso tras el estudio de los documentos obrantes en el expediente.

Por lo tanto, consideramos que los poderes públicos deben dar respuesta rápida y ágil a las necesidades detectadas en la instalación educativa. Una tardanza en la realización de las obras previstas generará mayores perjuicios para el alumnado, además de una quiebra de sus derechos.

3 Resolució

A la vista de todo ello y de conformidad con lo establecido en el artículo 33 de la Ley 2/2021, de 26 de marzo, del Síndic de Greuges de la Comunidad Valenciana, formulamos las siguientes consideraciones:

A la **CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, CULTURA I ESPORT:**

- 1. RECOMANEM** que es valore la realització i implementació d'un projecte d'educació emocional en l'IES La Moreria, amb la finalitat, entre altres, que l'alumnat reba un suport emocional i psicològic, i que aprenga a gestionar les emocions i a solucionar els problemes o conflictes que li sorgeixen en la seua vida.
- 2. RECOMANEM** que s'avaluen les mesures, tant generals com individualitzades, d'intervenció i compensació dutes a terme en el centre a l'efecte de restablir la convivència alterada, com també que es valore el fet de mantindre aquestes mesures en cursos posteriors.
- 3. RECOMANEM** que es dote de recursos el Programa del centre anomenat PAC (aula compartida) i que s'incrementen hores de PAM (pla d'actuació per a la millora, hores addicionals de professorat) i, en el cas que l'Ajuntament no dote dels recursos (dos monitors) al programa com estava fent, que la dotació d'aquests recursos siga assumida per la Conselleria.
- 4. SUGGERIM** que es valore el fet de reforçar l'orientació educativa en el centre docent.
- 5. RECOMANEM**, si no s'hi haguera fet ja, activar el Programa "Imprescindibles" de prevenció de les conductes autolesives i el suïcidi i per a l'apoderament de l'alumnat, en el centre, com també, programar d'ofici el desenvolupament d'aquest per al curs següent amb la finalitat que hi participe la majoria de l'alumnat.
- 6. RECOMANEM** valorar si, amb els recursos existents en el centre, la integració dels menors immigrants i refugiats en l'aprenentatge de les dues llengües cooficials d'aquesta Comunitat i, per tant, en el sistema educatiu valencià, s'està aconseguint o si és necessari remoure els obstacles que impedeixen la millor integració dels menors.
- 7. RECOMANEM** que s'agilitze al màxim el procediment de delegació de competència (realització de les obres en la instal·lació educativa) a l'Ajuntament de Mislata. Una vegada acceptada la delegació per la corporació local, recomanem que es realitze un seguiment de la gestió municipal de la competència delegada, en virtut del que es disposa en el Decret llei 5/2017, de 20

A la **CONSELLERIA DE EDUCACIÓN, CULTURA Y DEPORTE:**

- 1. RECOMENDAMOS** que se valore la realización e implementación de un proyecto de educación emocional en el IES "La Morería", con la finalidad, entre otras, de que el alumnado reciba un apoyo emocional y psicológico, aprenda a gestionar las emociones y a solucionar los problemas o conflictos que le vayan surgiendo en su vida.
- 2. RECOMENDAMOS** que se evalúen las medidas tanto generales como individualizadas de intervención y compensación llevadas a cabo en el centro a los efectos de restablecer la convivencia alterada, así como que se valore mantener estas medidas en cursos posteriores.
- 3. RECOMENDAMOS** que se dote de recursos el Programa del centro denominado PAC (aula compartida), incrementando horas de PAM (plan de actuación para la mejora, horas adicionales de profesorado) y en el supuesto de que el Ayuntamiento no dote de los recursos (dos monitores) al programa como venía haciendo, la dotación de estos recursos sea asumida por la Conselleria.
- 4. SUGERIMOS** que se valore reforzar la orientación educativa en el centro docente.
- 5. RECOMENDAMOS**, si no se hubiese realizado ya, activar el Programa "Imprescindibles" de prevención de las conductas autolesivas y el suicidio y para el empoderamiento del alumnado, en el centro, así como, programar de oficio el desarrollo de este para el curso siguiente con la finalidad de que participen en él la mayoría del alumnado.
- 6. RECOMENDAMOS** valorar si, con los recursos existentes en el centro, la integración de los menores inmigrantes y refugiados en el aprendizaje de las dos lenguas cooficiales de esta Comunidad y, por tanto, en el sistema educativo valenciano, se está alcanzando o es necesario remover los obstáculos que impiden la mejor integración de los menores.
- 7. RECOMENDAMOS** que se agilice al máximo el procedimiento de delegación de competencia (realización de las obras en la instalación educativa) en el Ayuntamiento de Mislata. Una vez aceptada la delegación por la Corporación Local, recomendamos que se realice un seguimiento de la gestión municipal de la competencia delegada, en virtud de lo dispuesto en el Decreto Ley 5/2017, de 20 de octubre, del

d'octubre, del Consell, i l'art.148 de la Llei 8/2010, de 23 de juny de la Generalitat, de règim local de la Comunitat Valenciana.

Consell, y art.148 de la ley 8/2010, de 23 de junio de la Generalitat, de Régimen Local de la Comunidad Valenciana.

A la CONSELLERIA DE SANITAT UNIVERSAL I SALUT PÚBLICA:

1. Li **RECORDEM EL DEURE LEGAL** de col·laborar amb el Síndic de Greuges, facilitar la informació sol·licitada i donar resposta a les recomanacions, suggeriments o recordatoris de deures legals efectuats.
2. **SUGGERIM** que es valore la realització d'accions tendents a la prevenció i atenció al suïcidi en el centre docent públic, i també la realització d'un programa d'intervenció primerenca en psicosis i d'atenció a l'alumnat del centre que presente problemes de salut mental.
3. **RECOMANEM** que s'impulse la formació en salut mental i la seua prevenció als membres de la comunitat educativa de l'IES La Moreria.

A la CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, CULTURA I ESPORT i a la CONSELLERIA DE SANITAT UNIVERSAL I SALUT PÚBLICA:

1. **RECOMANEM** que elaboren un pla específic contra l'alteració de la convivència per al centre docent públic IES La Moreria i que es dote de finançament suficient, amb implicació de tots els agents claus: alumnat, equips de direcció, personal docent i no docent, progenitors i famílies, així com l'Administració autonòmica i local.
2. **RECOMANEM** que, excepcionalment durant el que resta del present curs i també per al curs següent, l'anomenat "servei de resposta ràpida" (sanitat) estiga en contacte permanent amb els orientadors del centre docent públic.

Les esmentades conselleries estan obligades a respondre per escrit, en un termini no superior a un mes des de la recepció del present acte. La resposta haurà de manifestar, de manera inequívoca, el seu posicionament respecte de les recomanacions o suggeriments continguts en la present resolució. Així:

- Si manifesten la seua acceptació, faran constar les mesures adoptades per al seu compliment. Si el termini per a complir-les resultara superior, la resposta haurà de justificar aquesta circumstància i incloure el

A la CONSELLERIA DE SANIDAD UNIVERSAL Y SALUD PÚBLICA:

1. Le **RECORDAMOS EL DEBER LEGAL** de colaborar con el Síndic de Greuges, facilitando la información solicitada y contestando a las recomendaciones, sugerencias o recordatorios de deberes legales efectuados.
2. **SUGERIMOS** que se valore la realización de acciones tendentes a la prevención y atención al suicidio en el centro docente público, así como la realización de un programa de intervención temprana en psicosis y de atención al alumnado del centro que presenta problemas de salud mental.
3. **RECOMENDAMOS** que se impulse la formación en salud mental y su prevención a los miembros de la comunidad educativa del IES "La Morería".

A la CONSELLERIA DE EDUCACIÓN, CULTURA Y DEPORTE y la CONSELLERIA DE SANIDAD UNIVERSAL Y SALUD PÚBLICA:

1. **RECOMENDAMOS** que elaboren un plan específico contra la alteración de la convivencia para el centro docente público IES "La Morería", dotándole de financiación suficiente, con implicación de todos los agentes claves: alumnado, equipos de dirección, personal docente y no docente, progenitores y familias, así como la Administración autonómica y local.
2. **RECOMENDAMOS** que, excepcionalmente durante lo que resta del presente curso, así como para el curso siguiente, el denominado "servicio de respuesta rápida" (sanidad) esté en contacto permanente con los orientadores del centro docente público.

Las citadas Conselleria están obligadas a responder por escrito en un plazo no superior a un mes desde la recepción del presente acto. Su respuesta habrá de manifestar, de forma inequívoca, su posicionamiento respecto de las recomendaciones o sugerencias contenidas en la presente resolución. Así:

- Si manifiestan su aceptación, harán constar las medidas adoptadas para su cumplimiento. Si el plazo para cumplirlas resultara superior, la respuesta deberá justificar esta circunstancia e incluir el plazo concreto

termini concret compromés per a això.

comprometido para ello.

- La no acceptació haurà de ser motivada.

- La no aceptación habrá de ser motivada.

S'acorda notificar la present resolució a l'Administració autonòmica i a la persona interessada.

Se acuerda notificar la presente resolución a la Administración autonómica y a la persona interesada.

S'acorda publicar aquesta resolució en la pàgina web del Síndic de Greuges.

Se acuerda publicar esta resolución en la página web del Síndic de Greuges.

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana